

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

MEI 1964
13e JAARGANG

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

HUMANISTISCH VERBOND

Bladz.

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme	66
Geestelijke verzorging en geestelijke vorming	66
Public Relations	66
Het ledental	66
Nieuwe raadslieden	66
Docenten vormingsonderwijs	66
Contactorgaan voor studenten	66 en 67
Personalia	67

..

"HUMANITAS"

Nieuwe aanstellingen	67
Nieuwe afdeling	67
Vertegenwoordiging in de I.H.E.U.	67
International conference of social work	68

..

"SOCRATES"

Voorjaarsconferentie	68
Zeilkamp	68

..

HUMANISTISCH THUISFRONT

Principestrijd om een tientje	68 en 69
-------------------------------	----------

..

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand juni voor de V.A.R.A.	69
--	----

..

INTERNATIONAAL NIEUWS

Vergaderingen	69 en 70
Uit Engeland	70
Film	70

..

VAN ALLE KANTEN

Bladz.

Kerk en Humanisme (Tijd-Maasbode)	71
Over het vormingswerk (Tijd-Maasbode)	71 en 72
Humanistische kleuterschool? (Haarlems Dagblad)	72
Nogmaals de derde T.V.-uitzending (Parool)	72 en 73
Geharrewar over jeugdbijeenkomst (Nieuwe Haagse Courant)	73
De R.K.Jongeren verward (Parool)	73 en 74
Giftig (Algemeen Handelsblad)	74
Open brief (Trouw)	74 en 75
Alweer gevaren van humanisten in de krijgsmacht (Rotterdammer)	75
Erratum (Tijd-Maasbode)	75
Socrates (Het Vaderland)	75 en 76
Ruimte voor humanistische jeugd (Het Vrije Volk)	76

HUMANISTISCH VERBOND

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme

In het eerste kwartaal van dit jaar werd aan giften ontvangen f 47.335.85. (In het eerste kwartaal van 1963 bedroeg dit f 34.817.65). Het aantal giften bedroeg 4800 (vorig jaar 3400). Door een bijzondere gift is het Steunfonds in staat gesteld voor het eerst een full-time kracht aan te stellen.

Geestelijke verzorging en geestelijke vorming

Over de verhouding van geestelijke verzorging en geestelijke vorming werd overleg gepleegd op 18 april jl. te Utrecht door leden van het dagelijks bestuur, de centrale commissie geestelijke verzorging, de werkgroep vormingsonderwijs, de sociaal-pedagogische sectie van Socrates en de commissie groepswork. Inleider was de heer P.A.Pols, terwijl Prof.Dr.L.van Gelder op enkele didactische problemen inging.

Public Relations

Teneinde de pers in de gelegenheid te stellen van nabij te zien, wat door de humanistische beweging zoal is bereikt, wordt met een aantal journalisten op 15 juni een rondrit gemaakt langs verschillende humanistische instellingen.

Het ledental

Ook in april en zoals nu bekend in mei bewoog het ledental van het Humanistisch Verbond zich in stijgende lijn. Eind mei bedroeg het 13.000.

Nieuwe raadslieden

Door het hoofdbestuur werd de benoeming goedgekeurd van de volgende plaatselijke geestelijke raadslieden: de dames W.W.Brandt Corstius-Moleenaar en A.Hornstra-de Boer en de heren J.C.Balvers en C.J.Knop, allen te Utrecht.

Tot geestelijke raadslieden voor de inrichtingen van Justitie werden benoemd de heren: R.O.Battes te Venlo; H.W.van Buiten te Stuifzand; A.Drentje te Leeuwarden; G.Keulen te Diever; J.Chr.Sinnema te Bakkum N.H. en J.W.Martijn te De Bilt.

Docenten vormingsonderwijs

Tot voorlopige docenten voor vormingsonderwijs aan inrichtingen voor voortgezet onderwijs werden benoemd: Mevrouw A.A.Bruyn-van Leeuwen te Amstelveen; en de heren Drs.O.de Boer te Heerenveen; C.Klein te Hilversum; L.Koops te Zaandam; F.Mulder te Steenwijk en J.Post te Haarlem.

Contactorgaan voor studenten

Evenals in Amsterdam het geval is, is ook in Utrecht overgegaan

tot het oprichten van een contactorgaan voor studenten teneinde dezen, indien zij dat wensen in geestelijk opzicht bij te staan. Als secretaris treedt op Dr.J.Houtgast.

Personalia

Mevrouw D.Heroma-Meilink, lid van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond, werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw. Mevrouw Heroma is o.m. lid van de Tweede Kamer en maakte deel uit van de delegatie bij de laatste algemene vergadering der Verenigde Naties.

Tot gewoon hoogleraar in de paedagogiek aan de rijksuniversiteit te Groningen werd benoemd Dr.L.van Gelder, directeur van het algemeen pedagogisch centrum te Amsterdam. Hij is in het Humanistisch Verbond vooral bekend als spreker en schrijver over de vraagstukken rondom het vormingsonderwijs.

..

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"H U M A N I T A S"

Nieuwe aanstellingen

Op 1 mei 1964 trad bij het gewest Noord-Holland in dienst mejuffrouw J.S.Frijda als maatschappelijk werkadviseur voor de IJmond en Westfriesland:(uitbreiding)

Bij de afdeling Amsterdam werd per 1 mei 1964 aangesteld de heer M.H.Weber als maatschappelijk werkadviseur voor algemeen maatschappelijk werk en jeugdzaken:(uitbreiding). De directeur van afdeling Amsterdam wordt nu geassisteerd door twee adviseurs, nl. mej. L.E.Lopes Dias voor bejaardenzorg en gezinsverzorging en de heer Weber voor bovengenoemde taken.

Bij afdeling Rotterdam trad op 1 april 1964 mejuffrouw A.G.Korver in dienst, als assitent-maatschappelijk werkster voor de gezinsverzorging:(uitbreiding).

Nieuwe afdeling

In Dubbeldam is een afdeling van Humanitas opgericht.

Vertegenwoordiging in de I.H.E.U.

De afgetreden voorzitter van Humanitas, mr.dr.J.in 't Veld, nu ere-voorzitter van de vereniging, zal Humanitas blijven vertegenwoordigen in de Internationale Humanist and Ethical Union.

International conference of social work

Mejuffrouw drs.R.A.E.Zijlman, staffunctionaris van Humanitas, zal als lid van de Nederlandse delegatie bovengenoemde conferentie bijwonen. Deze internationale conferentie, die in september a.s. te Athene gehouden wordt, zal hoofdzakelijk gewijd zijn aan het maatschappelijk opbouwwerk.

..

STUDENTENVERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"SOCRATES"

Eind april heeft in Norg de voorjaarsconferentie van de SVHG "Socrates" plaatsgevonden. Uit het voorafgaande congres was gebleken dat alle afdelingen, ook de nieuwe afdeling Utrecht, goed floreren en dat de toekomst hoopvol tegemoet gezien kan worden, het oog gericht op eventuele afdelingen in Wageningen en Drieverlo. Een verheugend aantal deelnemers, 80 studenten uit alle afdelingen, hebben de conferentie bijgewoond waar het onderwerp "Atheïsme en Ethiek" van twee zijden belicht werd; humanistisch door prof.dr.L.G.v.d.Wal en zuiver atheïstisch door drs.S.J.Doorman. Uit de discussies bleek dat men er nog lang niet over uitgepraat was; het onderwerp zal in de afdelingen nog lang natrillen. Het ligt voor de hand dat er geen eindconclusie te trekken was.

Naast het jaarlijkse zeilkamp voor leden zal de SVHG "Socrates" ook aan andere kampen deel gaan nemen. Zij heeft haar medewerking toegezegd bij het leiden van de jeugdkampen van het Humanistisch Verbond.

..

HUMANISTISCH THUISFRONT

Principestrijd om een tientje

In het Veluws Dagblad van 8 mei troffen wij de volgende berichtgeving aan over het niet verlenen van subsidie aan het Humanistisch Thuisfront:

De mededeling van B. en W. dat het college zijn standpunt ten aanzien van subsidieverlening aan de Stichting Militaire tehuisen van het humanistisch thuisfront - afwijzend beschikken op verzoeken om subsidie - niet heeft gewijzigd, is woensdagmiddag in de Puttense raadsvergadering aanleiding geweest tot een uitgebreide discussie.

Een dergelijk verzoek is in de raadsvergadering van 11 maart jl. teruggewezen naar de subsidiecommissie waarvan drie leden tegen de subsidieverlening zijn en de andere drie er voor.

De drie voorstanders van subsidie stelden voor, met gelijke maten te meten en evenals aan de Protestantse en de Rooms katholieke militaire tehuizen een tientje per jaar te geven.

Het nieuwe A.R.-raadslid Van Meerveld - aan het begin van de vergadering als zodanig betéidigd - zei echter dat de overheid de geestelijke verzorging van de militairen subsidieert, maar geestelijke verzorging achtte hij bij de humanisten niet aanwezig.

"Als van kerkelijke zijde een ander licht op de zaak gaat schijnen dan ben ik bereid - als men mij weet te overtuigen - mijn standpunt te herzien. Ik ben nu niet van plan voor f 10.-- mijn principe te verkopen."

Wethouder Evers zei, dat de protestantse en katholieke militaire tehuizen ruimschoots in de behoefte voorzien. De protestanten kunnen bij de katholieken komen en omgekeerd. Dat kan, omdat zij van hetzelfde standpunt uitgaan. De humanisten echter hebben een ander uitgangspunt. Zij willen de jongelui van de bijbel en de kerk weghouden, aldus de wethouder.

De heer Boute (P.v.d.A.) stelde wethouder Evers de vraag of hij kon waarmaken dat de humanisten de jongelui uit de kerk houden. "Dat is pertinent niet waar. Er is nooit in die richting gewerkt." Wethouder Evers zei dat de humanisten als uitgangspunt hebben dat de mens van nature goed is. "Wij gaan er van uit dat de mens zondig is." De christelijk-historische heer Renes wees op het gevaar dat het humanisme naar zijn mening inhoudt.

..

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand junié voor de V.A.R.A.

7 juni	P.E. van Beyen:	"Religieus Atheïsme".
14 juni	H.J.J. Lips:	"Nogmaals stenen voor brood".
21 juni	V.W.D. Schenk:	"Grenzen van wetenschap".
28 juni	A.J. Wichers:	"Er ligt iets in ons".

..

INTERNATIONAAL NIEUWS

Vergaderingen

Wij maken belangstellenden attent op de vergaderingen van de Board en het Executive Committee van de Internationale Humanistische

en Ethische Unie te Utrecht op 10, 11 en 12 juli as.

Uit Engeland

Zal er een "Humanist Medical Council" opgericht worden?

De "British Humanist Association" heeft verklaard tot de oprichting van een "Humanist Medical Council" te willen overgaan om de meningen van humanistische medici te kunnen representeren, die het met het rapport over venerische ziekten en de jeugd ("VD and Young People") niet eens zijn.

De British Humanist Association werd verleden jaar gevormd toen de Rationalist Press en de Ethical Union zich aaneensloten; de beweging telt ruim 2000 leden, waaronder een aantal doktoren. Men is het voornamelijk niet eens met de bewering uit genoemd rapport, dat ongereptheid voor de ongehuwde als ideaal beschouwd moet worden, men wil veel meer bij het huidige sexuele gedragspatroon aansluiten, zodat door middel van propaganda en via medische hulp het werkelijke probleem, namelijk dat van het onderdrukken van venerische ziekten, beter kan worden aangepakt.

Men valt ook de uitlating aan als zou verantwoordelijk gedrag afhankelijk zijn van godsdienstige opvoeding.

Zo lezen wij in "The Guardian" van 7 maart jl.

Film

De Noordrijn-Westfalengroep van de "Bund Freireligiöser Gemeinden Deutschlands" heeft een film in circulatie gebracht die doel en betekenis van deze beweging in beeld brengt.

VAN ALLE KANTEN

Kerk en Humanisme

De Generale Synode van de Nederlands Hervormde Kerk heeft, zoals men weet, in november van het vorig jaar een rapport behandeld van een commissie, die tot opdracht had de verhouding van Christendom en Humanisme te bestuderen. De tekst van dit rapport nu is onlangs in druk verschenen. Aan De Tijd-Maasbode van 27 april ontleen wij het volgende over dit rapport:

"Het rapport vat zijn mening over tolerantie aldus samen: Voor de Christen is het fundament van de tolerantie, dat Jezus Christus niet is gekomen om de wereld te veroordelen maar om haar te behouden. De wereld bestaat dank zij het geduld van God. Deze tolerantie is voor de Christen altijd een situatie, waarin hij tot waakzaamheid is geroepen. Deze waakzaamheid geldt demonische uitwassen zowel van het christelijke als van het humanitaire denken. Christenen en kerken moeten de democratische staat positief tegemoet treden, om de mens zich in vrijheid te laten ontwikkelen. Daarom stelt de Nederlands Hervormde Kerk in haar schrijven: "Het Christen-zijn in de Nederlandse samenleving", dat "de Christenen met het oog op hun verantwoordelijkheid voor deze waarden aan de humanisten geen moeilijkheden in de weg mogen leggen, als zij een eigen plaats vragen voor hun zorg aan de mens in de strijdkrachten en op andere plaatsen in de samenleving. In concreto bestaat echter steeds de mogelijkheid van een spanningsverhouding en dan moet van geval tot geval worden nagegaan of vrijheid en menselijkheid worden bevorderd dan wel gevaar lopen in onvrijheid en onmenselijkheid ten onder te gaan."

Over het vormingswerk

Ook over het vormingswerk heeft het rapport zich uitgelaten: hieronder citeren wij verder uit bovengenoemde krant:

Wat moet de Kerk doen wanneer het Humanistisch Verbond voor zijn vormingswerk in het M.O. dezelfde faciliteiten eist als voor het godsdienstonderwijs? Krachtens de tolerantie mag zij zich niet daartegen verzetten, maar daarmee oordeelt zij niet over de humanistische levensleer, die voor haar onaanvaardbaar is. Moet de kerk ook protesteren, wanneer door wie ook op dit gebied aan het H.V. moeilijkheden in de weg worden gelegd? Wie wegens andere inzichten in het wezen en de opdracht van de staat protesteert tegen tolerantie t.o.v. de vrijheid (rechten) van niet-christelijke organisaties, zal de kerk niet aan zijn zijde vinden. De kerk kan verder tot de overtuiging komen, dat het Humanistisch Verbond, al deelt het de belijdenis van de kerk niet, toch een positieve factor is in de verdediging van zedelijke en geestelijke waarden.

Conclusie: "Wij zijn van oordeel, aldus het rapport, dat op beide gronden er veel voor is te zeggen, dat de kerk de aanspraken van het H.V. niet alleen ongemoeid laat, maar in bepaalde gevallen ook uitspreekt

het juist te achten, dat aan een verantwoorde realisering van deze aanspraken in ons staatsbestel geen moeilijkheden in de weg worden gelegd." Daardoor wordt het misverstand opgeruimd, dat de kerk slechts om opportunistische redenen tolerant is. Verder is men van oordeel, dat het H.V. "zich keert tegen de nihilistische tendenzen in onze samenleving en dat het alleen reeds daarom de ruimte voor zijn werkzaamheden dient te ontvangen, waarom het vraagt. Het rapport besluit met de opmerking, dat men hierover anders zal moeten oordelen, indien zou blijken dat het H.V. zich zou ontwikkelen tot een organisatie, die door haar anti-theïstische en anti-christelijke leer en praktijk de tendenzen, die het thans zegt te bestrijden, metterdaad zou bevorderen."

Humanistische kleuterschool?

De gemeenteraad van Hillegom heeft onlangs lang gedebatteerd over de stichting van een openbare kleuterschool in de wijk Elsbroek van deze gemeente; tijdens het debat bleken vele raadsleden er uiteenlopende meningen over het openbaar onderwijs op na te houden. Wij lezen in het Haarlems Dagblad van 25 maart:

Van confessionele zijde, en dat is de grote meerderheid van de Hillegomse raad, bepleitte men de voordelen van het bijzonder onderwijs, suggereerde men dat het openbare onderwijs in Hillegom naar het humanisme zou neigen en stelde men tenslotte dat er geen behoefte aan een openbare school kon bestaan indien er bijzondere scholen zouden worden gebouwd. Tenslotte werd het voorstel van burgemeester en wethouders afgestemd "omdat de school niet centraal genoeg zou komen te staan."

De heer Van der Vinne (Prot.Chr.) wierp zich op als verdediger van 't bijzondere onderwijs, dat in Hillegom nauwelijks verdedigd behoeft te worden.

De heer Van der Vinne zei vermoedens te hebben dat de te stichten openbare kleuterschool sterk humanistisch georiënteerd zou zijn en hij zei er weinig voor te voelen een school als deze, die dan toch een "richtingsschool" zou zijn, met overheidsgeld te steunen.

Na veel geharrewar waarbij de respectieve voordelen van het bijzondere als het openbare onderwijs over en weer werden gepresenteerd werd het voorstel van het college om in Elsbroek een kleuterschool te stichten afgestemd omdat in het voorstel de plaatsaanduiding Elsbroek was vermeld.

De gemeenteraad zei wèl te voelen voor de stichting van een openbare kleuterschool, indien deze centraler in de gemeente zou komen te liggen.

Nogmaals de derde T.V.-uitzending

Al hebben de dagbladen weinig commentaar geleverd op de derde T.V.-uitzending van het Verbond, lezers zonden wel reacties naar hun kranten, zoals bv. blijkt uit onderstaand bericht gepubliceerd in Parool van 10 april.

De laatste tv-uitzending van 3 april over het praktisch humanisme was heel verhelderend! Wij kregen een goed idee hoe deze geestelijke raadslieden hun werk doen: nl. uitgaande van de ander, zowel op het terrein van het werk in de gevangenissen als in de arbeiderskampen en bij gezinsmoeilijkheden en levensproblemen. Dat deze moderne opzet aanspreekt bleek duidelijk! Laat zo mogelijk een volgende keer nog eens iets zien over de geestelijke verzorging in het leger.

G.Smit.

Geharrewar over jeugdbijeenkomst

Op een in Amsterdam gehouden conferentie van jonge mensen uit christelijk, humanistisch en socialistisch milieu werd gesproken over het onderwerp: Sexualiteit, erotiek en moraal.

De bijeenkomst was belegd door Jeugd en Evangelie, door de Humanistische Jongeren Gemeenschap, door het centrum Ruimte, de AMVJ en de christelijke sociale jeugdorganisatie Werkende Jeugd.

Het begrip "jeugd" moet men niet al te jeugdig opvatten, de leeftijden varieerden van 20 tot 30. De voorzitter van de protestantse stichting tot verantwoorde gezinsvorming, de arts Dupuis voerde er het woord; ook werd gesproken door drs.R.Gras.

De reeds eerder bekend geworden "41 hervormde lidmaten", die bij vorige gelegenheden de grote trom roerden (o.m. naar aanleiding van aansluiting met Morele Herbewapening) hebben nu in verband hiermee hun verontrusting uitgesproken over de hedendaagse sexuele moraal. Aangevallen werd een uitspraak van drs.Gras, die gezegd zou hebben dat er grotere vrijheid van omgang tussen jongens en meisjes moet plaats vinden en dat elk meisje vanaf de intrede van de puberteit de anti-conceptiepil zou moeten gebruiken om ongewenste zwangerschappen te voorkomen.

De briefschrijvers zeggen, aldus De Nieuwe Haagse Courant van 29 april: "vooral de woorden van drs.Gras, zoals weergegeven in dit bericht, achten wij moraal verwerpelijk, wetenschappelijk onhoudbaar en pedagogisch schandalig. Door het feit, dat organisaties zoals "Jeugd en Evangelie" en de christelijk sociale jeugdorganisatie "Werkende Jeugd" deze jongerenconferentie hielpen organiseren en door het feit, dat de voorzitter van de Protestantse stichting tot verantwoorde gezinsvorming (dr. P.J.F.Dupuis) samen met drs.Gras het woord voerde, wordt de indruk gewekt, dat het standpunt van de laatste verdedigbaar is vanuit de christelijke ethiek. Wij vragen ons af, hoe de christelijke, maar ook niet-kerkelijke jeugd, die op deze wijze wordt voorgelicht, haar weg kan vinden in deze toch al moeilijke tijd."

De synode wordt in deze brief opnieuw gevraagd om een duidelijke uitspraak.

De R.K.jongeren verward

In hetzelfde artikel in bovengenoemde krant schrijft men voorts dat er bij de jongeren inderdaad veel verwarring is, althans bij rooms-katholieke jongeren is gebleken uit een enquête die de centrale

jongerengroep van de K.V.P. dezer dagen heeft gehouden. Meer dan 450 jongeren hebben geantwoord op vragen over gezinsvorming en er bleken grote tegenstellingen en grote verwarring te heersen.

Vele jongerengroepen juichten echter het zwijgen van de Rooms-Katholieke Kerk op dit punt toe, omdat dit zou wijzen op een veranderde instelling ten opzichte van het eigen geweten. Anderen zien in dit zwijgen evenwel een handhaven van het traditionele kerkelijke standpunt. Maar velen vragen zich af wat dit standpunt eigenlijk is."

Giftig

Hoofdredacteur ds. F.H.Landsman van het orgaan "Hervormd Nederland" schreef een giftig artikel, waarbij hij zich vooral richtte tegen de uitlatingen van drs. Gras. Het Algemeen Handelsblad schreef hierover onder meer op 30 april:

"Nu wil 't geval dat zowel de schrijver in Hervormd Nederland (die in het synodaal bestel een belangrijke plaats inneemt) als de hervormde schrijvers van de Morele Herbewapening uitsluitend gebruik maakten van een beknopt verslag, dat een Haags dagblad van deze bijeenkomst gaf. Een verslag, dat uiteraard de meest saillante punten uit beide inleidingen opsomde. Niemand schijnt op de gedachte gekomen te zijn om de heer Gras of de organiserende jongerenvereniging eens te vragen hoe een en ander precies gezegd is en in welk verband deze opmerkingen gefunctioneerd hebben.

Van de heer Gras vernamen wij dat hij als jongere (beneden de 30) uitgenodigd was om persoonlijke stellingen te poneren ten einde discussie uit te lokken. De kern van zijn referaat was de kwestie der verantwoordelijkheid in seksuele verhoudingen, een verantwoordelijkheid die tot nu toe door de maatschappij eenzijdig op de schouders van vrouwen en meisjes geschoven is, zodat velen van hen in de houding ten opzichte van de andere sekse beheerst worden door een soms krampachtige angst voor zwangerschap.

Wat de stelling over de pil betreft verklaarde de heer Gras tegenover ons: Ik sprak hier zonder enige pretentie van deskundigheid en met het oog op de discussie. Had men mij persoonlijk in deze kwestie een advies gevraagd, dan zou dat waarschijnlijk zelfs negatief uitgevallen zijn.

Bij de uitgebreide discussie, die naar aanleiding van de referaten gevoerd werd in diverse groepen, is men diep ingegaan op de principiële zaken zoals de kwestie der verantwoordelijkheid. Merkwaardig genoeg is bij die discussie de pil als zodanig nauwelijks aan bod gekomen."

Open brief

In een open brief aan ds. Landsman geven vier van de vijf deelnemende verenigingen (Werkende Jeugd kon niet snel genoeg bereikt worden) hun visie op de zaak, nadat getracht was met ds. Landsman tot een gesprek te komen, hetgeen deze had geweigerd.

Men schreef o.m., aldus Trouw van 2 mei:

"Naar aanleiding van onder meer de reactie van ds. Landman vragen

de jongeren in hun brief: mógen we alstublieft? Mógen jongeren-organisaties vragen rondom seksualiteit samen, als christenen en niet-christenen, met elkaar bespreken? Mógen we als inleiding tot de discussie inleiders vragen die een verschillende visie geven? In de discussie is het er bepaald niet tam toegegaan. Standpunten werden fel tegenover elkaar gezet.

Door alle deelnemers werd de conferentie als waardevol ervaren: men werd door de ander gedwongen eigen standpunten opnieuw te bepalen en men kon er zich niet van afmaken met stereotypen. Door allen werd gevoeld dat een andere moraal nodig zal zijn, nu de omgang tussen jongeren vrijer wordt door de veranderende maatschappelijke situatie. Bij het zoeken van die nieuwe moraal is ons gebleken dat christenen en niet-christenen elkaar aanvullen en sámen verder komen. Dit winstpunt wensen de ondertekenaars zich niet te laten ontnemen."

Alweer: gevaren van humanisten in de krijgsmacht

In de Rotterdammer van 2 mei lezen wij:

"De generale synode der Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft donderdag uitvoerig van gedachten gewisseld over een schrijven van de Nat. Christen Onderofficierenvereniging waarin van de synode gevraagd wordt te willen bevorderen, dat de plaatselijke kerken zullen wijzen op de gevaren van het humanisme, dat door middel van humanistische raadslieden, zijn intrede heeft gedaan in de Nederlandse krijgsmacht."

Nadat enkele wijzigingen in de tekst waren aangebracht werd de brief inderdaad aan de Generale Synode der Gereformeerde Kerken toegezonden.

Erratum

In de Humanistische Documentatiedienst van april jl. is een fout geslopen en wel in het stukje over het Biharproject. Wij namen daarbij een bericht over uit De Tijd-Maasbode, maar herhaalden tevens ook de vergissing welke door dat blad was gemaakt.

Dr. van Praag had gesproken over deelname aan dit Biharproject en tegelijkertijd meegedeeld, dat naar aanleiding van het Oslocongres, geheel in de geest van een motie destijds in Oslo aangenomen, in Nederland was opgericht een werkgroep "Wereldpolitiek" onder voorzitterschap van dr. H. J. Roethof. Deze werkgroep heeft dus niet, zoals De Tijd abusievelijk aannam tot taak de ontwikkelingshulp (èn het Biharproject!) te bestuderen en te stimuleren.

Socrates

De landdag van de stichting "Socrates" die op 10 mei jl. plaats vond, werd in verschillende dagbladen besproken. Hieronder volgt het verslag uit Het Vaderland van 11 mei:

"Voor de stichting "Socrates", het wetenschappelijk adviesorgaan van het Humanistisch Verbond, heeft de heer P. A. Pols, centraal geestelijk raadsman voor de inrichtingen van justitie gisteren in Rotterdam een lezing gehouden over het onderwerp "geestelijke vorming en geestelijke

verzorging en hun onderlinge verhouding."

De heer Pols beklemtoonde, dat het in de geestelijke verzorging niet alleen gaat om het oplossen van acute levensproblematiek, maar juist ook om de mens te helpen geestelijk tot meer klaarheid te komen, waarmee het terrein van de geestelijke vorming wordt betreden. Hij kwam tot de conclusie, dat zowel de geestelijk vormingsleider als de geestelijk raadsman in hun opleiding ten aanzien van beide gebieden (de geestelijke vormingsarbeid wil speciaal de jonge mens bijstaan in de opbouw van de eigen levensovertuiging) een basisvorming zullen moeten ontvangen.

Sprekend over hetzelfde onderwerp waarschuwde dr. L. van Gelder, lid van de sociaal-pedagogische sectie van "Socrates", tegen het gevaar dat humanistische vorming in schoolverband in de praktijk teveel als een leervak in traditionele zin zou kunnen worden opgevat. Daar dit ten koste zou gaan van de geestelijk aanspreeklijke situatie van de leerling, dient de geestelijke vormingsarbeid in de school zich niet te isoleren van de algemene vormingstaak. De basisopleiding voor de geestelijke leider zal daar tegen de innerlijke voorwaarden moeten scheppen, terwijl de organisatie van het werk zeer soepel zal moeten blijven."

Ruimte voor humanistische jeugd

Dat men allereerste meer openstaat voor het werk van het Humanistisch Verbond wordt steeds duidelijker. Het blijkt b.v. ook weer uit een bericht dat wij aantreffen in Het Vrije Volk van 9 mei (editie Deventer) waarin gezegd wordt:

"Het Hoofdbestuur wil de statuten van de PJGO, de Plattelands Jongeren Gemeenschap Overijssel, wijzigen. Het stelt voor om artikel twee zo te veranderen, dat de grondbeginselen van de PJGO niet uitsluitend meer op het christendom, maar mede op het christendom berusten. Daardoor komt er in de PJGO ook ruimte voor het humanisme.

Dit werd bekend gemaakt tijdens de voorjaarsvergadering van de PJGO in Odeon te Zwolle.

De Plattelands Jongeren Gemeenschap Overijssel organiseert dit jaar haar landdag in de grote veilinghal te Wijhe op 18 juli.

Het doel van deze dag, die het motto Kompas draagt, is een gezamenlijk naar buiten treden als algemene plattelandsjongerenorganisatie in een eenwordend Europa."